

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย ในกรณีที่ใบอนุญาตนั้น สิ้นอายุไปแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงาน คปภ.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๑๒๐/๓๑๐๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ ผู้ที่จะกระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัย หรือนายหน้าประกันวินาศภัยต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน และกำหนดให้นายทะเบียน มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และใบอนุญาต เป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าบุคคลดังกล่าว กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ขาดคุณสมบัติ หรือดำเนินงานทำให้เกิดหรืออาจทำให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือประชาชน โดยผลของการถูกเพิกถอนใบอนุญาตนี้เป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวไม่อาจมาขึ้นขอรับใบอนุญาต เป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย หรือนายหน้าประกันวินาศภัย แล้วแต่กรณี ได้ในระยะเวลาห้าปี ซึ่งจากข้อกำหนดดังกล่าวมีกรณีที่ ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือดำเนินงานทำให้เกิดหรืออาจทำให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือประชาชน โดยในระหว่างพิจารณา ทางปกครองและการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าใบอนุญาตใกล้จะสิ้นอายุลง บุคคลดังกล่าวก็จะไม่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียนและปล่อยให้ใบอนุญาตสิ้นอายุลง เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้นายทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตอันจะเป็นผลให้ขาดคุณสมบัติและไม่สามารถ ขอรับใบอนุญาตได้ภายในระยะเวลาห้าปี

สำนักงาน คปภ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการลงโทษบุคคลดังกล่าวให้ไม่สามารถ มาขอรับใบอนุญาตได้ภายในระยะเวลาห้าปี ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการคัดกรอง ให้ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย มีคุณสมบัติที่เหมาะสมทั้งด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้และประสบการณ์ และการปฏิบัติตามกฎหมาย จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติ ประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งระงับการต่ออายุใบอนุญาต

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๑/ ลงวันที่ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หรือระงับการออกใบอนุญาตได้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการลงโทษให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถมาขอรับใบอนุญาตในระหว่างระยะเวลาห้าปี อันมีผลเช่นเดียวกับการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ในขณะที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นสุดลงโดยเงื่อนไขเวลา

ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ใบอนุญาตจะสิ้นสุดลงโดยเงื่อนไขเวลา นายทะเบียนก็สามารถออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ และเป็นผลให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถมาขอรับใบอนุญาตได้ในระหว่างระยะเวลาห้าปี ซึ่งเป็นไปตามแนวความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๗๘๖/๒๕๔๘ ความว่า “เมื่อใบอนุญาตได้สิ้นสุดลงโดยเงื่อนไขเวลาตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว การที่นายทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการที่สิ้นสุดไปแล้วย่อมไม่กระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ประกอบการแต่อย่างใด คำสั่งดังกล่าวจึงไม่อาจนำไปบังคับให้เกิดผลใด ๆ ในทางกฎหมายมาตั้งแต่ต้น เพราะผู้ประกอบการไม่มีสิทธิประกอบการตามที่ได้รับอนุญาตได้นับแต่วันที่ใบอนุญาตได้สิ้นสุดอายุ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องเพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนที่สั่งเพิกถอนใบอนุญาตอีก”

สำนักงาน คปภ. ได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามเรื่องเสร็จที่ ๗๘๖/๒๕๔๘ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ที่ว่า “การที่นายทะเบียนได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อใบอนุญาตได้สิ้นสุดอายุลงโดยเงื่อนไขเวลาแล้ว คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวไม่อาจนำไปบังคับให้เกิดผลใด ๆ ในทางกฎหมายได้” นั้น ย่อมมีความชัดเจนในตัวว่า หากมีกรณีที่ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือดำเนินงานทำให้เกิดหรืออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือประชาชน การที่นายทะเบียนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของบุคคลดังกล่าวภายหลังจากที่ใบอนุญาตของบุคคลนั้นได้สิ้นสุดลงโดยเงื่อนไขเวลา คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นไม่อาจนำไปบังคับให้เกิดผลใด ๆ ในทางกฎหมายได้ ดังนั้น เมื่อบุคคลดังกล่าวมาขอรับใบอนุญาตจากนายทะเบียนในระยะเวลาห้าปี นายทะเบียนก็ไม่อาจปฏิเสธคำขอรับใบอนุญาตนั้นได้ เนื่องจากไม่อาจถือได้ว่าบุคคลดังกล่าวถูกเพิกถอนใบอนุญาตในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

สำนักงาน คปภ. จึงขอหารือว่า

(๑) เมื่อใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย สิ้นสุดลงโดยเงื่อนไขเวลา นายทะเบียนจะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตได้หรือไม่ และเมื่อมีคำสั่งแล้วจะมีผลในทางกฎหมายเป็นประการใดหรือไม่

(๒) เพื่อหลีกเลี่ยงการตีความกฎหมาย ในร่างพระราชบัญญัติทั้งสองสามารถกำหนดให้นายทะเบียนมีคำสั่งระงับการออกใบอนุญาตตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยเป็นเวลาห้าปีแทนการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นสุดด้วยเงื่อนไขเวลาไปก่อนแล้วได้หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงาน คปภ. โดยมีผู้แทนสำนักงาน คปภ. เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย สิ้นผลลงโดยเจื่อนเวลา นายทะเบียนจะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตได้หรือไม่ และเมื่อมีคำสั่งแล้วจะมีผลในทางกฎหมายเป็นประการใด นั้น เห็นว่า การออกใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย เป็นการใช้อำนาจของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลเป็นการก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้รับใบอนุญาตที่จะประกอบกิจการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย ได้ตามกฎหมาย การออกใบอนุญาตดังกล่าวจึงเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งทางปกครองนั้นจะยังคงมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเจื่อนเวลาหรือโดยเหตุอื่น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒^๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

สำหรับกรณีข้อหาหรือของสำนักงาน คปภ. นั้น เมื่อมาตรา ๘๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิตฯ กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และมาตรา ๗๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัยฯ กำหนดให้นายทะเบียน

^๑มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่องานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๔๒ คำสั่งทางปกครองให้มีผลใช้บังคับต่อบุคคลตั้งแต่ขณะที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไป

คำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเจื่อนเวลาหรือโดยเหตุอื่น

เมื่อคำสั่งทางปกครองสิ้นผลลง ให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกผู้ซึ่งครอบครองเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่ได้จัดทำขึ้นเนื่องในการมีคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ซึ่งมีข้อความหรือเครื่องหมายแสดงถึงการมีอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้น ให้ส่งคืนสิ่งนั้นหรือให้นำสิ่งของดังกล่าวอันเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้นั้นมาให้เจ้าหน้าที่จัดทำเครื่องหมายแสดงการสิ้นผลของคำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้

^๓มาตรา ๘๑ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต

(๑) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนหรือคณะกรรมการ

ประกาศกำหนด

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๒ แล้วแต่กรณี

(๔) ดำเนินงานทำให้เกิดหรืออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัย หรือประชาชน

เมื่อนายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งคำสั่งนั้นไปยังผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

^๔มาตรา ๗๖ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย

(๑) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนหรือคณะกรรมการ

ประกาศกำหนด

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๖๔ หรือมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณี

(๔) ดำเนินงานทำให้เกิดหรืออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัย หรือประชาชน

เมื่อนายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งคำสั่งนั้นไปยังผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

อย่างไรก็ดี การที่นายทะเบียนจะใช้อำนาจตามมาตรา ๘๑^๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิตฯ หรือมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัยฯ ออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย นายทะเบียนจะต้องพิจารณาและวินิจฉัยเสียก่อนว่าผู้รับใบอนุญาตได้กระทำการหรือเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิตฯ หรือมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัยฯ การพิจารณาและวินิจฉัยของนายทะเบียนจึงถือเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหมายประการหนึ่งที่มีผลทำให้นายทะเบียนสามารถออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยหากนายทะเบียนได้เริ่มการพิจารณาในขณะที่ใบอนุญาตดังกล่าวยังไม่สิ้นอายุ แม้ในเวลาต่อมาจะปรากฏว่าใบอนุญาตนั้นได้สิ้นอายุลงแล้ว นายทะเบียนก็ยังคงมีอำนาจที่จะมีคำสั่งว่าผู้รับใบอนุญาตผู้นั้นได้กระทำการตามที่ได้มีการร้องเรียนหรือที่ได้ตั้งเรื่องพิจารณานั้นได้ เนื่องจากการสิ้นอายุของใบอนุญาตมีผลแต่เพียงทำให้นายทะเบียนไม่สามารถออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้เท่านั้น แต่ไม่มีผลทำให้อำนาจในการพิจารณาและวินิจฉัยของนายทะเบียนสิ้นสุดลงด้วยแต่อย่างใด ทั้งนี้ คำสั่งที่ได้วินิจฉัยว่าผู้รับใบอนุญาตผู้นั้นได้กระทำการตามที่ได้มีการร้องเรียนหรือที่ได้ตั้งเรื่องพิจารณานั้นเป็นคำสั่งทางปกครองที่ต้องแจ้งให้ผู้นั้นทราบและแจ้งสิทธิอุทธรณ์ได้แย้งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

ประเด็นที่สอง ร่างพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สามารถกำหนดให้นายทะเบียนมีคำสั่งระงับการออกใบอนุญาตตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต และตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยเป็นเวลาห้าปีแทนการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นผลด้วยเงื่อนไขไปก่อนแล้วได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๑ (๒)^๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ แต่โดยที่ข้อหารื้อในประเด็นนี้มีใช่ปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แต่มีลักษณะเป็นการขอให้ตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่จะพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นนี้ได้

๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๗มาตรา ๑๑ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๒๓๒

๒๑๒

(๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่บุคคลดังกล่าวร้องขอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองกำหนด

๒๓๒

๒๓๒

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุไปแล้วเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญที่อาจมีผลกระทบกับการพิจารณาเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายอื่น ๆ อีกหลายฉบับ ประกอบกับการเพิกถอนใบอนุญาตถือเป็นมาตรการทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ใช้ระงับยับยั้งมิให้ผู้รับใบอนุญาตกระทำการที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายนั้นต่อไป และยังมีลักษณะเป็นโทษทางปกครองในกรณีที่กฎหมายกำหนดมิให้ผู้ขอรับใบอนุญาตที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตมาขอรับใบอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตได้อีกภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ สมควรที่จะได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวโดยละเอียดรอบคอบ จึงอาศัยบทบัญญัติข้อ ๑๑^๘ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ ขึ้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายของสำนักงาน คปภ. เกี่ยวกับการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตและตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย ในกรณีที่ใบอนุญาตดังกล่าวสิ้นอายุไปแล้วด้วยเงื่อนไขแล้ว เห็นว่า แม้มาตรา ๖๙ (๗)^๙ และมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๖๔ (๗)^{๑๑} และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ จะกำหนดห้ามมิให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ซึ่งเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต อันเป็นการป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดจนถึงขนาดถูกเพิกถอนใบอนุญาตเข้ามาประกอบอาชีพนี้

^๘ข้อ ๑๑ ในกรณีจำเป็นที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือต้องปฏิบัติราชการโดยรีบด่วน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาจากคณะต่าง ๆ ประกอบเป็นกรรมการกฤษฎีกาคณะพิเศษเป็นการชั่วคราว เพื่อประชุมปรึกษาหารือกันเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการกฤษฎีกาเลือกกรรมการกฤษฎีกาคนใดคนหนึ่งซึ่งมาประชุมเป็นประธานในที่ประชุม และให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๙มาตรา ๖๙ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

^{๑๐}มาตรา ๗๒ บุคคลธรรมดาซึ่งจะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตได้ ต้องไม่เป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทใด และให้นำความในมาตรา ๖๙ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๘) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

^{๑๑}มาตรา ๖๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

^{๑๒}มาตรา ๖๗ บุคคลธรรมดาซึ่งจะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยได้ต้องไม่เป็นตัวแทนประกันวินาศภัย หรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทใด และให้นำความในมาตรา ๖๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๘) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒.

ได้อีกภายในระยะเวลาห้าปีก็ตาม แต่การที่ผู้มีอำนาจจะเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ใด ต้องปรากฏว่าผู้นั้นได้รับหรือมีใบอนุญาตอยู่ หากผู้นั้นไม่มีใบอนุญาตหรือใบอนุญาตที่เคยมีได้สิ้นอายุไปแล้ว จึงไม่มีใบอนุญาตให้ผู้มีอำนาจเพิกถอนได้ หากกฎหมายประสงค์จะให้ผู้มีอำนาจมีอำนาจเป็นการพิเศษที่จะเพิกถอนได้แม้ใบอนุญาตจะสิ้นอายุแล้ว ก็ต้องบัญญัติไว้ให้ชัดแจ้ง ในกรณีที่หาหรือมานี้ เมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุไปด้วยเงื่อนไขเวลา ย่อมมีผลทำให้ผู้รับใบอนุญาตพ้นสภาพจากการเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย และไม่มีใบอนุญาตที่นายทะเบียนจะมีคำสั่งเพิกถอนได้อีก

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๑